

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 16P/15/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3820201801
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Schromová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2020:3820201801.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Jarmilou Schromovou vo veci starostlivosti o maloleté deti V. B., nar. XX.XX.XXXX a X. B., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom K., U. M J. 5, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza - OSV, deti doposiaľ zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom E. B., nar. XX.X.XXXX, t.č. zomrelému a F. B., nar. X.X.XXXX, bytom K., Y. č. XXXX/X, deti rodičov - matky Y. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom J. XX, K. a otca N. B., nar. XX.X.XXXX, bytom mesto K., toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, o návrhu navrhovateľky F. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom K., U. M. J. X/X, o zmenu zverenia maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Ruší nad maloletými deťmi V. B., nar. XX.XX.XXXX a X. B., nar. XX.XX.XXXX náhradnú osobnú starostlivosť vykonávanú F. B., nar. X.X.XXXX nariadenú uznesením Okresného súdu Prievidza sp. zn. 11P 8/2016 - 119 zo dňa 6.10.2016 v celom rozsahu.

II. Maloletého V. B., nar. XX.XX.XXXX a maloletého X. B., nar. XX.XX.XXXX zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky F. Z., nar. XX.X.XXXX, ktorej oprávnením i povinnosťou je vykonávať osobnú starostlivosť nad maloletými deťmi V. a X. v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia, zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok v bežných veciach s tým, že úkony presahujúce rámec bežnej veci podliehajú schváleniu súdom.

III. Otec detí N. B., nar. XX.X.XXXX a matka detí Y. Y., nar. XX.X.XXXX sú povinní počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia platiť na výživu maloletého V. každý z rodičov výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona a na výživu maloletého X. každý z rodičov výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, vždy do 27. dňa v mesiaci vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, čím dochádza k zmene uznesenia Okresného súdu Prievidza sp. zn. 11P 8/2016 - 119 zo dňa 6.10.2016 v časti o určení vyživovacej povinnosti oboch rodičov na obe maloleté deti.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa podaným návrhom doručeným súdu 22.4.2020, upresneným v priebehu konania domáhala zrušenia doposiaľ nariadenej náhradnej osobnej starostlivosti nad mal. deťmi, vykonávanej starým otcom mal. detí E. B., ktorý zomrel v januári 2020 a starou matkou F. B., nar. X.X.XXXX, a to z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu starej matky a úmrtia starého otca, pričom obe mal. deti navrhla zveriť do jej náhradnej osobnej starostlivosti z dôvodu, že biologickí rodičia mal. detí nemajú vytvorené podmienky pre starostlivosť o mal. deti. Zároveň navrhla oboch rodičov zaviazat' prispievať na výživu

detí, každého sumou 30% zo sumy životného minima na mal. nezaopatrené dieťa na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza. Náhradu trov konania nežiadala priznať.

2. Stará matka detí sa k návrhu navrhovateľky nevyjadrila, na stanovený termín pojednávania sa napriek riadne doručenému predvolaniu nedostavila, jej neúčasť ospravedlnila navrhovateľka z dôvodu jej zlého zdravotného stavu. Na pojednávanie sa taktiež nedostavila matka mal. detí, a to napriek riadne doručenému predvolaniu, k návrhu sa nevyjadrila, preto súd vec prejednal v ich neprítomnosti v zmysle § 180 C. s. p..

3. Otec detí sa k návrhu navrhovateľky v celom rozsahu pripojil. Potvrdil, že v jeho možnostiach nie je v súčasnosti postarať sa o mal. deti z dôvodu, že je vo výkone trestu odňatia slobody, a to do októbra 2020. Jeho vzťahy so synmi sú veľmi dobré. Momentálne nie je vo výkone trestu odňatia slobody zamestnaný. Náhradu trov konania nežiadal priznať.

4. Kolízna opatrovníčka sa po vykonanom dokazovaní k návrhu navrhovateľky v celom rozsahu pripojila. Uviedla, že starý otec mal. detí zomrel a stará matka mal. detí zo strany otca nemôže vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť, kvôli zlému zdravotnému stavu. Preto navrhla návrhu navrhovateľky vyhovieť a oboch rodičov zaviazat' platením výživného na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo výške 30 % zo sumy životného minima na každé maloleté dieťa.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, listinnými dôkazmi pripojenými v spise 16P 15/2020 a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

6. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu 11P 8/2016 súd zistil, že naposledy boli obe mal. deti, a to V. i X. zverené uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 11P 8/2016 -119 zo dňa 6.10.2016 do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom, a to E. B., nar. XX.X.XXXX a F. B., nar. X.X.XXXX s tým, že obaja rodičia boli zaviazaní platiť na výživu oboch mal. detí, každý z nich sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené maloleté dieťa, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 19.11.2016.

7. Zo správy od kolízneho opatrovníka z 8.6.2020 súd zistil, že mal. V. už dlhodobo býva v domácnosti svojej tety F. Z., teda navrhovateľky, ktorá domácnosť susedí s domácnosťou starých rodičov B., kde býva mal. X. už iba so svojou starou matkou, pretože starý otec E. B. v mesiaci január 2020 zomrel. V oboch domácnostiach bolo zistené, že sú vytvorené vhodné podmienky na výchovu a starostlivosť o mal. deti. Navrhovateľka žije spolu so svojim manželom M. Z., pričom spoločne sa starajú o ich dve mal. deti a dve ďalšie deti, ktoré má navrhovateľka zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, t.j. súrodencov V. a X., a to mal. F. a N.. Starej matke mal. detí F. B. poskytujú z dôvodu zlého zdravotného stavu celodennú opateru jej sestra E. Z.. Obe mal. deti V. i X. pred kolíznym opatrovníkom uviedli, že s návrhom navrhovateľky súhlasia. Uviedli, že k matke by bývať ísť nechceli. S mal. deťmi nie sú žiadne výchovné problémy. Matka detí sa pred kolíznym opatrovníkom vyjadrila, že s návrhom navrhovateľky aktuálne súhlasí, nakoľko nemá vytvorené vhodné bytové podmienky, aby si deti zobrala k sebe. Je poberateľkou rodičovského príspevku a má uplatnený nárok na prídavok na tri mal. nezaopatrené deti. Jej manžel W. Y. je evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, spolu zabezpečujú starostlivosť deťom G., N. a najmladšej L., za nájom hradia sumu 100,- eur a poplatok za elektrinu 100,- eur.

8. Z lekárskej správy z 28.5.2020 od MUDr. Miachely Revesovej, všeobecnej lekárskej súd zistil, že navrhovateľka je zdravotne spôsobilá opatery mal. detí. Zo správy od Mestského úradu v Handlovej z 4.6.2020 súd zistil, že navrhovateľka nemá v evidencii priestupkov žiadny záznam a nebola riešená na menovanú žiadna sťažnosť.

9. Z výsluchu otca mal. detí N. B. súd zistil, že tento je toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, a to do októbra 2020. Vo výkone trestu nie je momentálne zamestnaný, s mal. synmi je v kontakte, jeho vzťahy so synmi sú veľmi dobré. Zo správy od Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom zo 4.6.2020 súd zistil, že otec detí nie je vo výkone trestu pracovne zaradený.

10. Z výsluchu navrhovateľky F. Z. súd zistil, že je vydatá, manžel s jej návrhom o zverenie mal. V. a X. do náhradnej osobnej starostlivosti súhlasí. Uviedla, že s deťmi nemá žiadne vážnejšie výchovné problémy. S manželom majú 2 synov J. Z. vo veku 6 rokov a S. Y. vo veku 12 rokov, ktorí si s mal. deťmi

rozumejú. S V. a X. majú bežné výdavky na stravu a oblečenie, nebývajú často krát chorí, problémy v škole nemajú. Uviedla, že ona nepracuje, stará sa o všetky deti. Manžel pracuje v riadnom pracovnom pomere v spoločnosti Gewis.

11. Podľa § 45 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v platnom znení, 1) ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. (2) Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.(3) V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. (4) Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.(5) Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.(6) Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.(7) Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.(8) Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.(9) Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

12. Podľa § 47 ods. 1) písm. c/ e/ cit. zákona, náhradná osobná starostlivosť zaniká, c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

13. Podľa § 62 ods. 2,3 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v platnom znení, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

14. Podľa § 62 ods. 5 cit. zákona, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 75 ods. 1 veta prvá a druhá cit. zákona, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Po zhodnotení vyššie uvedeného zisteného skutkového stavu dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľky o zrušenie terajšej náhradnej osobnej starostlivosti a o zverenie oboch mal. detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti je v celom rozsahu opodstatnený. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že doposiaľ nariadená náhradná osobná starostlivosť nad maloletými deťmi zo strany starého rodiča E. B. zanikla zo zákona jeho smrťou, pričom starej matke F. B. vo výkone náhradnej osobnej starostlivosti bráni jej zlý zdravotný stav, keďže má v súčasnosti vážne zdravotné problémy, ktoré vyžadujú i opateru o jej osobu. Z toho dôvodu súd doposiaľ nariadenú náhradnú osobnú starostlivosť vykonávanú doposiaľ starou matkou, v zmysle citovaného ustanovenia § 47 ods. 1) písm. e/ Zák. o rodine v platnom znení zrušil. Z vykonaného dokazovania ďalej vyplýva, že otcovi detí bráni vo výkone osobnej starostlivosti o mal. deti skutočnosť, že je naďalej vo výkone trestu odňatia slobody. Matka detí podľa jej vyjadrenia naďalej nemá vytvorené vhodné bytové podmienky pre starostlivosť o mal. deti, na základe čoho súd obe mal. deti zveril do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky F. Z., t.j. sestry otca mal. detí, ktorá sa v podstate o obe mal. deti už stará. Obe mal. deti vyslovili súhlas so zverením do jej náhradnej osobnej starostlivosti, preto súd je návrhu ako opodstatnenému v celom rozsahu vyhovel.

17. Súd zároveň vymedzil navrhovateľke v zmysle § 35 ods. 3 Zák. o rodine rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu tak, ako sú uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

18. O výške vyživovacej povinnosti oboch biologických rodičov rozhodol súd podľa § 62 ods. 2, 3 Zák. o rodine v platnom znení s tým, že obom rodičom v zmysle § 45 ods. 8, veta práv Zák. o rodine uložil výživné platiť obom rodičom na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza.

19. O náhrade trov sporových strán rozhodol súd v zmysle § 52 C. m. p. v platnom znení.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku, čo sa ním sleduje a podpis), označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie môže byť odôvodnené skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1,2 C.s.p. a v § 62 ods. 1 a v § 63 C.m.p. .

Ak povinný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku /Zákon č. 233/1995 Z. z. v platnom znení/, ak ide o rozhodnutie o starostlivosti maloletých detí, alebo úpravu styku s maloletými deťmi, návrh na súdny výkon rozhodnutia / § 370 a nasl. Zák. č. 161/2015 Z.z. C.m.p. v platnom znení/.